

R4 sairaalauudistuksen toimeenpanosuunnitelman tietopohjan täsmentäminen

Yleisltk 22.01.2026 § 6
1095/00.01.02.00/2025

Valmistelija(t)	apulaisylilääkäri Mette Nissen, mette.nissen(at)pshyvinvointialue.fi, data-analyytikko Satu Kauhanen, satu.kauhanen(at)pshyvinvointi- alue.fi
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	yleisten palveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Yleisten palveluiden lautakunta päättää, että 1. R4-sairaaluudistuksen erikoisalakohtaisen toimeenpano- suunnitelman varsinainen tietopohja rajataan alkamaan vuodesta 2025, käytännössä OMNI-potilastietojärjestelmän käyttöön otosta alkaen, jolloin analyysi perustuu yhtenäisiin kirjaamiskäytäntöihin ja vertailukelpoiseen alueelliseen tietoon. 2. Vuosien 2023–2024 tiedot hyödynnetään toimeenpano- suunnitelmassa taustatrendinä ja kehityssuunnan kuvauksena, mutta niitä ei käytetä erikoisalakohtaisen toiminnan ensisijaisena ohjaus- ja mitoituserustana. 3. Vuoden 2025 tietopohja kootaan siten, että se yhdistää erikoisalakohtaisesti poliklinikkatoiminnan, leikkaustoiminnan ja osastohoidon volyymit, kustannus- ja henkilöstötiedot sekä keskeiset prosessi- ja saatavuusmittarit KYSin, lisälmen sairaalan ja Varkauden sairaalan osalta. 4. Tällä rajauksella toimeenpanosuunnitelma tukee valtakunnallista tavoitekauden 2025–2029 ohjausta, resurssiviisasta valmistelua sekä R4-sairaaluudistuksen vaikuttavaa ja ennakoivaa toteutusta.
Ennakkovaikutusten arviointi	-
Toimivallan peruste	Hallintosäätö § 42, lautakunnan erityistehtävät kohta 6
Liitteet ja oheisaineisto	-
Valmistelu	Pohjois-Savon hyvinvointialueen aluevaltuusto (5.5.2025 § 29 on päättänyt R4-sairaaluudistuksen jatkovalmistelua koskevan linjauksen, jonka mukaan erikoisalakohtainen toimeenpano- suunnitelma laaditaan vuosien 2023-2024 tietojen perusteella edellyttäen, että hyvinvointialue selvittää erikoisaloittain

poliklinikkakäynnit, leikkaustoiminnan volyymit, bruttokustannukset sekä käyntihinnat KYS:n, lisälmen sairaalan ja Varkauden sairaalan osalta ja laatii näiden pohjalta erikoisalakohtaisen toimeenpanosuunnitelman R4-uudistuksen tueksi. Toimeenpanosuunnitelma on hyväksyttävä aluehallituksessa 1.6.2026 mennessä. Yleisten palveluiden lautakunta vastaa toimeenpanosuunnitelman valmistelusta ja tulee tekemään esityksensä aluehallitukselle 1.6.2026 virkamiesvalmistelun pohjalta.

Vuosien 2023-2024 käyttö erikoisalakohtaisen toimeenpanosuunnitelman ensisijaisena tietopohjana sisältää merkittävän riskin ohjauksen näkökulmasta. Kyseiset vuodet sijoittuvat hyvinvointialueen toiminnan käynnistys- ja sopeutumisvaiheeseen, jolloin palvelutuotannon volyymit, hoitokäytännöt, henkilöstörakenne ja kustannusten kohdentuminen eivät vielä heijasta alueen vakiintunutta toimintamallia. Lisäksi tietojärjestelmäympäristön hajanaisuus ja eriytyneet kirjaamiskäytännöt heikentävät erikoisalojen välistä sekä sairaalakohtaista vertailtavuutta. Tällöin toimeenpanosuunnitelma perustuisi aineistoon, joka ei mahdollista luotettavaa kapasiteetin, kustannusvaikuttavuuden eikä palvelutarpeen ennakointia. Toimeenpanosuunnitelman tarkoituksena ei ole kuvata menneisyyttä, vaan toimia päätöksenteon ja ohjauksen välineenä. Tämän vuoksi sen tietopohjan tulee perustua rakenteellisesti yhtenäiseen ja tulevaa toimintamallia edustavaan aineistoon.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella otetaan vuosina 2025-2026 käyttöön yhtenäinen alueellinen potilastietojärjestelmä (OMNI), mikä muuttaa olennaisesti erikoisalakohtaisen tiedon laatua, vertailtavuutta ja mahdollisuuksia tarkastella potilaspolkua, kapasiteetin käyttöä ja kustannuksia yhdenmukaisesti sairaaloiden välillä. Vuosi 2025 on siten ensimmäinen toimintavuosi, joka tarjoaa rakenteellisesti yhtenäisemmän ja tulevaisuuteen suuntautuvan tietopohjan R4-sairaaluudistuksen toimeenpanon tueksi. Lisäksi valtioneuvosto on vahvistanut hyvinvointialueiden strategiset tavoitteet vuosille 2025-2029, joissa korostuvat vaikuttavuusperustaisuus, ennakoiva ohjaus ja tiedolla johtaminen. R4-toimeenpanon tietopohjan kytkeminen tähän ohjauskauteen tukee johdonmukaista ja tulevaisuuslukutaitoista päätöksentekoa. Muutos ei kumoa aluevaltuuston päätöstä, vaan täsmentää sen toimeenpanoa siten, että suunnitelma perustuu ohjauskelpoiseen ja yhtenäiseen tietoon.